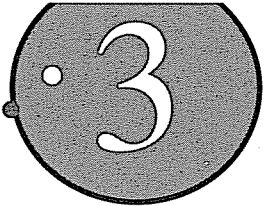

H O O F D S T U K

Een inrichting in hoeken

In de inhoudelijke hoofdstukken worden allerlei soorten hoeken genoemd en beschreven. Een greep eruit: timmerhoek, knuffelhoek, donkere hoek, telhoek, weeghoek, verkleedhoek, luisterhoek, winkelhoek, boekenhoek.

In de praktijk zal het niet altijd haalbaar zijn om al de hoeken gelijktijdig in te richten.

Het volgende overzicht moet gezien worden als het minimum aantal hoeken dat aanwezig moet zijn om een verantwoord aanbod te kunnen doen, zodat alle ontwikkelingsgebieden aan de orde kunnen komen. Wie overweegt om de klas in hoeken te gaan inrichten, moet van te voren goed overwegen wat de consequenties zijn en zal een gedegen plan moeten maken.

Enkele overwegingen:

- Hoeveel hoeken kunnen er maximaal in het lokaal.
- Welke ruimten kunnen nog meer worden gebruikt. De gang, het aangrenzende speellokaal of de keuken.
- Wat gebeurt er met de vaste tafelgroepen. Om de ruimte optimaal te benutten is het uitgesloten dat de kinderen hun vaste werkplekken houden. De beschikbare tafels zullen waar nodig een plaats in de hoeken moeten krijgen.
- Welke hoeken kunnen naast elkaar worden gesitueerd. Een bouwhoek naast de luisterhoek is geen goede keus.
- Hoeveel kinderen kunnen gelijktijdig in een hoek spelen.
- Welke hoeken zijn erg in trek. De expressiehoek bijvoorbeeld moet voldoende werkplekken hebben omdat de behoefte aan manuele expressie bij jongen kinderen groot is.
- Rollenspel is in de onderbouw de "leidende activiteit". Zijn er voldoende hoeken waar rollenspel gespeeld kan worden? Een poppenhoek waarin maximaal vier kinderen mogen spelen is niet voldoende.
- Er moet voldoende uitdaging in de hoeken zitten.

Het is belangrijk dat de inhoud van de hoeken regelmatig wordt aangepast aan de spelbehoefte van de kinderen. Ook kan de aard van de hoeken wisselen. Door goed naar de kinderen te kijken en te luisteren en ze te betrekken bij de veranderingen, zal de inrichting steeds uitnodigen tot betrokken spel, en zal de brede ontwikkeling optimaal

bevorderd worden. Het vraagt veel inzet van de leerkracht, maar de voldoening is groot. Het moet zo zijn, dat de kinderen naar school komen met ideeën en plannen en aan het einde van de schooldag voldaan naar huis gaan!

Het overzicht van de basishoeken beoogt niet volledig te zijn. In de uitwerking van de ontwikkelingsgebieden komen ze allemaal ook aan de orde gekoppeld aan de specifieke ontwikkelingsfunctie.

3.1 De bouw- en constructiehoek

Zowel groot als klein bouw materiaal en groot en klein constructie materiaal in diverse uitvoeringen moeten in deze hoek te vinden zijn. Maar ook kisten, planken en lappen. Er moet zowel op de grond als aan tafels gespeeld kunnen worden. Het zal duidelijk zijn dat deze hoek ruim opgezet moet worden. De kinderen moeten met hun bouwwerken ook kunnen spelen.

Voordeel van het opnemen van al deze materialen in één hoek is dat het materiaal ook in combinatie met elkaar gebruikt kan worden, hetgeen een uitbreiding van de spelmogelijkheden met zich mee brengt. Uiteraard kan ook worden gekozen voor het onderscheiden van verschillende hoeken. Bijvoorbeeld een hoek voor groot en een hoek voor klein materiaal. Eén en ander zal afhangen van de beschikbare ruimte.

3.2 De huis- en poppenhoek

Bij uitstek geschikt voor rollenspel, mits de kinderen daar vinden wat van hun gading is. Wat in veel scholen doorgaat voor een poppenhoek, is een armzalige afspiegeling van een woonkeukentje inclusief poppenwieg met pop en stander met vegetjes. Alles in miniatuur en het hele jaar door onveranderd.

Een huis- en poppenhoek waar uitdaging in zit is voorzien van kubusvormige elementen of kisten, waar stoelen, tafels, kasten, bedden, banken enz. van gemaakt kunnen worden. Aangevuld met planken en lappen en kleden kunnen de kinderen hun eigen wereld scheppen waarin ze hun spel kunnen spelen. Verkleedkleden horen daar ook bij. Een aparte verkleedhoek is mogelijk, maar ook dan hebben kinderen attributen nodig om hun rollen inhoud te geven. Naast deze basisinrichting, moeten attributen en rekwisieten voorhanden zijn om diverse rollen inhoud te kunnen geven. Een basisopstelling is aan te raden, omdat dat bij het opruimen overzichtelijk en duidelijk is.

Uiteraard hoeven niet alle spullen altijd in de hoek aanwezig te zijn, maar kunnen bijvoorbeeld in rekwisietendozen opgeborgen, gemakkelijk toegankelijk zijn. Rekwisietendozen kunnen naar thema worden samengesteld, zoals bijvoorbeeld, een ziekenhuisdoos, een res-

taurantdoos, een postkantoor, een kappersdoos, een circusdoos. Door naar de kinderen te kijken en te luisteren zal het aantal rekwisietendozen groeien.

De huis- en poppenhoek moet ruim worden opgezet en het aantal kinderen kan variëren afhankelijk van het spelthema. Een restaurant zonder gasten kan niet functioneren, evenmin als een winkel zonder klanten.

3.3 De expressiehoek

Evenals rollenspel zijn jonge kinderen graag bezig met expressieactiviteiten, zoals tekenen, schilderen, boetsen, knutselen, knippen en plakken, vouwen, vlechten, borduren enz.

Expressie is een manier om opgedane ervaringen te verwerken en uit te drukken. Kinderen gebruiken de technieken en materialen die daarvoor tot hun beschikking staan, afhankelijk van hun vaardigheden en technische mogelijkheden.

Kinderen tonen vaak een duidelijke voorkeur voor bepaalde expressiematerialen. Door observatie kan de leerkracht signaleren of er behoefte is aan uitbreiding van vaardigheden en technieken.

Door middel van instructiemomenten kan individueel en in groepjes een nieuwe techniek worden aangeleerd of geoefend.

Vervolgens mogen de kinderen zelf bepalen of ze de nieuw geleerde techniek verder willen toepassen.

Alle expressiematerialen moeten in principe elke dag tot de keuze-mogelijkheden behoren, mits de leerkracht een legitieme reden heeft om een materiaal uit te sluiten.

